

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések ár az a b á s szerint vételek fel.

II. évfolyam. 23. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Szerda, január 29.

Jegyzetek.

Hová jut az a gazda, aki évről-évre minden esztendőben többet ad ki, mint amennyit bevesz? Ha máshova nem, a csődhöz egész bizonyosan eljut, amint eljut a közös vámterület egységébe beprésett Ausztria-Magyarország is, amelynek most megjelent árustatisztikája szerint a behozatal hétszáz millióval mulja felül a kettős monarchia kivételét.

Hogy azonban evvel a csőddel fenyegető kereskedelmi passzivitásba Ausztria hogyan és miként lubickol: az bennünket igazán nem érdekel, s csak csodálkozunk azon, hogy az az Ausztria, mely századokon keresztül szipolyozta Magyarországot, most pedig a közös vámterület révén jobban szipolyozza, mint valaha: ez az Ausztria kereskedelmileg miként juthat maga is passzivitásba? Mi lenne hát akkor, ha Ausztriát Magyarország gazdaságilag nem támogatná? Ausztria gazdaságilag fenekestől fölfordulna, ami borzasztó perspektívát nyújt nekünk ar a nézve, hogy miért nem szabadulhat meg Magyarország a közös vámterület átkos nyűgétől, s ha meg akar szabadulni, miért kell szemben találni magát Ausztria és Bécs minden erejével, sőt a poklok minden ördögével.

A baj csak az, hogy a táncban Magyarország is benne van, s így akarva, nem akarva, ebben a kereskedelmi passzivitásban együtt kell táncolnunk Ausztriával. Ez az árupasszivitási tánc Magyarországnak évi háromszáz milliójába kerül, vagyis ennyiért többet hozunk be évenként bécsi ringyet-rongyot, mint amennyi életet mi kiviszünk Ausztriába.

Ez a gazdasági vérvesztésig halálos betegsége Magyarország gazdasági kulturájának, s ha ehhez az árupasszivitáshoz hozzávesszük a szintén

állandó évi hat-hétszáz millió pénzügyi passzivitást: Magyarország gazdasági mérlege minden esztendőben évi egy milliárd passzivummal záródik le. Ez éppen annyi, mintha Magyarország minden esztendőben egy milliárd koronát elveszítene — kártyán

A Temps londoni levelezője azt írja legutóbbi jelentésében, hogy a londoni béke delegátusok körében mindjában felülkerekedik az a benyomás, hogy a háború újbóli megkezdése elkerülhetetlen. A hatalmak, melyek három hét előtt még azt kívánták a balkáni államoktól, hogy maradjanak nyugodtan és megígérték, hogy Törökországot rá fogják bírni az engedékenységre, ma azt mondják a balkáni államoknak:

Nem tehetünk az érdekekben semmit, mert arra, hogy erélyesen lépünk közbe, nincs meg köztünk a kellő egyetértés. Beszéljenek tehát ismét a fegyverek.

Nem titkolják azonban a hatalmak a balkáni államok előtt, hogy ha most újabb pénz és véráldozatokat hoznak, ezzel sem érhetnek el többet, mint a mennyit már elértek.

A balkáni delegátusok már tisztában vannak vele, hogy a hatalmakra nem számíthatnak, de a szövetségesek körében mindazonáltal haboznak még anniak a lépésnek megtételével, mely az ellenséges edések újbóli megkezdését jelenti.

Németország mindjában visszariad a porta elleni erélyes fellépéstől és az orosz kormány is habozik, dacára azoknak a kijelentéseknek, melyeket Szaszanov Péterváron, Giers pedig Konstantinápolyban tett. Ez a magatartás azt a meggyőződést érleli meg a szövetségeseknél, hogy jobb, ha ismét a fegyverekkel operálnak, mert akár milyen nagyok is lennének az újabb áldozatok, súlyosabbak nem lesznek, mint azok a kompenzációk melyeket a hatalmak az ő beavatkozásukért kérnének.

Ha Törökország két nap alatt nem válaszol, a tárgyalásokat megszakítják és a egyverszűnetet ma vagy holnap felmondják.

A könnyelmű

hiresztelések ellen.

A nehéz dök félelmes nyomása fojtogatja országszerte a piacot. Az üzleti élet egész területén fenyegető homályba burkolózva ül a legközelebbi jövő ismeretlensége s az üzletben gondos éberségük megfeszítésével őrzik fegyelmezett nyugalmukra azt a maradékot, mely kockán forgó vagyonaikra vigyáz s házik, nevék, mindenük sorsát tartja egyensúlyban.

Nincs az a hajszálrepedés, mely félelmesnek ne tűnnék fel e földrengéses időben s nincs az a könnyű szellő, amely veszedelmeket ne tudna hordani szárnyán most, amikor minden inog s még ami nem inog is, a képzelődés előtt inogni látszik.

Egy könnyedén elejtett szó gyökeret tud verni s a nágalom és vád fájává tud lombosodni. Ma egy gazdátlan vészkiáltás, mely utóbb valatlannak bizonyul, tömeges szerencsétlenséget tud okozni: a vészkiáltatok felé tolongók között: olyan a helyzet ma, mint a csatatereken, ahol az ellenséges golyók pusztítását még fellépő járványok is tetézik, az üzleti élet terén is amit a pusztításból el nem végeznek a konkrét bajok, elvégzi az idegesség és kósza hírterjesztés járványa.

Nagyító célzattal mutogatott hajszálrepedések, elejtett kétes szavak, gazdátlan vészhírek — magunk körül láthatjuk napról-napra — mi romlást tudnak okozni a gazdasági élet ingadozó talaján, ahol minden leomló héz nemcsak a bennlakókat üti agyon, de az üzletszomszédokat is magával rántja.

A nyomában megjelenő hírlapi tiltakozások, jogos felháborodások, kínos magyarázatok hangja elárulja a mélységes hatást, melyet a megfontolatlanság és könnyelműség okozott.

Vizvezeték

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jórésben tartását csekély díjazásért elvállalom.

Gyenes Antal, Csapó-u. 6. Telefon 15.

Eljegyzési, lakodalmi gyorsan és jutányos árban készülnek
Meghívók Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Darabos-u. 7.

Tanítók

fizetésrendezése.

Általános a megelégedés.

Háromezerkétszáz korona törzsfizetés és 1000 korona lakáspénz. Ez lesz Magyarországon a néptanítói illetmény maximuma a két törvényjavaslat értelmében, amelyet Zichy János gróf a képviselőház elé terjesztett. Nincs kétség benne, ez olyan kedvező megoldása a régióta sürgetett fizetésrendezés kérdésének, amelyről az előbbi kormányok idején maguk a néptanítók sem álmodtak. Olyan tisztességes honorálása ez a tanítók fáradságos munkájának, melyhez hasonló foku anyagi ellátást még a legnagyobb kultúrájú országokban sem mindenkor találunk.

Bizony ez tagadhatatlanul óriási haladás, ha meggondoljuk, hogy az 1868. XXXVIII. törvénycikk életbeléptetése óta az első Wekerle-kormány idejében történt fizetésrendezés a javadalmazás maximumát 800 koronában, a minimumot pedig 600 koronában állapította meg. A régebbi 800 koronás maximumnál most a minimum is nagyobb lesz. Egy képezdéből alighogy kikerült 18—19 éves fiatal tanítónak a kezdőfizetése lesz 1200 korona s ezenkívül a lakbéré, aszerint, hogy falun, vagy nagyobb községben van-e alkalmazva, 240—480—600 korona. Ezek az illetmények négy évenként automatikusan emelkednek három fizetési osztály három fokozatán keresztül. Eppen úgy, mint állami tisztviselőknél, míg végül törzsfizetés és lakáspénz eléri együttvéve a 4200 korona maximumot.

Örömmel konstatáljuk, hogy ez így lesz a lex-Zichy szerint, még pedig tekintet nélkül az iskolák jellegére. Állami, felekezeti, és községségi tanítók mind egyforma ellátásban részesülnek. De már most, amikor elismeréssel üdvözöljük a kultuszminisztert, aki a fizetésrendezésnek ezt a kielégítő módját kitervelte s

a pénzügyi kormányt, amely ehhez az anyagi eszközöket előteremtette és hangsúlyozzuk, hogy a néptanítók a maguk fáradságos és idegrentó munkájukkal nemzetnevelő fontos állásukban nagyon kiérdemlik ezt a helyzetük javításáról való tökéletes gondoskodást, viszont nem hallgathatjuk el meggyőződésünknek azt a kifejezését, hogy most már aztán a néptanítók hosszú ideig nem lehetnek jogosultak panaszkodásra, zugolódásra.

Maguk a néptanítók hangoztatták eddig leg sürűbben, hogy «Magyarország második meghódítása a neptanítókra vár.» Elérkezett az ideje és most már meg is lesz rá a mód, hogy ennek a várakozásnak fokozott buzgalommal és lelkesedéssel megfeleljenek.

A fegyverszünet felmondása előtt.

A hatalmak és az új helyzet

Az új török kormány még nem adott választ a hatalmak jegyzékére, még nem történt meg a hatalmak propositiójának a visszautasítása, de Londonban már is afelől tanácskoznak a szövetségesek delegátusai, hogy jelmonadják a fegyverszünetet. Egyelőre ugyan nem történt döntés, először a delegátusok közös ülésben tárgyalják a Törökországhoz intézendő jegyzék szövegét és csak akkor mondják fel a fegyverszünetet, ha a porta a jegyzékben foglalt határidőre nem ad választ a hatalmaknak. Az új kabinet bizonyára nem siet a válasszal és ha nem is akarja mindenzóron a háboru folytatását, semmiesetre sem siet a válasszal. Törökország a regime-változással a hármasszövetség helyzetét erősítette és ezzel még élesebbé tette a két hatalmi csoport között az ellentéteteket. Irányadó politikai körök a komité-kormány első nagy sikerének veszik a

Ebben a végtelenül veszedelmes helyzetben a kamara elnöksége indítatva érzi magát, hogy csillapító szavát felemelje s nyugalmra intse az ideges rémlátások hordozóit. Azaz a komoly kérdéssel fordul az elnökség a nyilvánossághoz, egyes emberekhez és hírlapokhoz, hogy bizonyos lemondással — mely ma a hazafiság kenyérbe vágó erényeihez tartozik — tartózkodjanak olyan hírek terjesztésétől, melyek kétségtelen beigazoltságban nem állanak előttünk. Mert e hírekkel szemben védelem nélkül állanak azok az intézetek, azok az eggesek, akikre vonatkoznak s akiknek legjobb erejét lefoglalja az egyébként is nehéz viszonyokkal folytatott megfeszített küzdelem.

A jóindulatu kiméletnek, a leküszimeretes tartózkodásnak soha nagyobb és általánosabb győgyhatása nem lehetett, mint van a mai időkben, amikor egy dologtalan ember fecsegő szava meg tud élni egy titáni erővel birkozó becstelen kalmárt.

Sok nagyon szomorú példa indítja az elnökséget erre a kérelemre. Sajnos, olyan időkben élünk, amikor a segítségnek máskor bőséges eszközei igen-igen megfoghatkoztak, de ha már segíteni nem tudunk egymáson, — a szójárás szerint — legalább ne bántssuk egymást.

Debreczen, 1913. január 27.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Szent-Királyi Tivadar
elnök.

Szávay Gyula
titkár.

Modern és a legjobb

VILLAMOS berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Egy éjszaka Algirban.

Musztafa, a borotvált fejű kabil szolgáló megröplött verejtékes homlokát, aztán háromszor tapsol, mire begurul a terembe egy kővér aszszonyság. Testi terjedelme a bőre szabott nadiagszoknyában kétszeres, ami számokban kifejezve körülbelül két méter átmérőnek felel meg. Mélyen meghajol a társaság előtt és örövendetes meglepetéssel konstatálja, hogy hűggy is érdeklődik a keleti éjszaka misztériumai iránt. És ha még tudná, hogy mennyire érdeklődik. Rövid párbeszéd Musztafa és a hölgy között arabul, franciául a következőkben tolmácsolatik Musztafa által:

— Fatma boldog, hogy a magas uraságok megtisztelték szerény házáat s kérdezi, szabad-e feketével szolgálni?

Az én sejtésem szerint árabul ez így hangzott:

— Hol szedted föl ezeket a figurákat? Ugy látszik, van pénzüd, másképp mi a fenéből jöttek volna ilyen messzire. Próbálj kiszedni belőlük egy kis pénzt.

Nem is sejttem, hanem egészen biztosan tudom, hogy Fatma ő nagysága illetéknépen beszélt Musztafához, mert ennek éiénk mozgásai arcáról szó szerint lehetett ilyeneket és később ehhez hasonlókat levonni.

— A fekete jöhet! — hangzik a parancs és a fekete jön. De hát ugy-e bár mi nem feketekávázni jöttünk Algirba? Itt is végig a Rue Bab el-Queedn, aztán zezugos utcákon át sötétben botorkálva, titokzatos jelekre nyúl

kapukon be, bizonytalanságban töltve az időt. Minket egzotikus gyönyörű kcsábitanak és nekünk ilyenekkel szolgáljon Musztafa a bon garcon, — saját állítása — különben tiszteltetdija a minimumra redukálódik.

Hízen csak erre a reklamációra várt a mi Musztafánk. Lesz minden, amit már kellő bőbeszédűséggel beígért. Türelem, türelem és az «Ezeregy éjszaka» bűbájos meséi szégyenletükbenü j fejezeteket kérnek, még pedig a Musztafa megálmódásában. Miközben mi feketekávékat szűröcsöljük, Fatma kigurul a teremből és pár perc múlva három tündéri szépségű lánygyal tér vissza.

— Hát ez gyönyörű szép cher Musztafa, de hol marad az arab táncmulatság?

— Tout de suite, tout de suite!

Három leány, akiknél szebbet nem festett Paoló Cagliari, akik szebbek Francesco Barbieri Cieopátrájánál, akiknek éjfékete szeméiben ott lobog a Szahara biborvörös tüze, arcuk rózsái szebbek a gránitfalma hófehérbe olvadó rózsaszínjénél, testük ringása bujább, kábitóbb az ugró párdúc ritmikus vonalainál, fogaik fehérje ajkuk vérvörös husából szinte foszforeszkálva ragyog elő, szobornyakukat szerelmesen fonja át az aranypénzes nyaklánc, apró füleiket karmjára festi a nehéz arany. Csodásan szépek, fiatalok és buják. Ilyen kísérettel még Fatmában is gyönyörködhetünk és honoráljuk Musztafa önteltségét, aki büszke önértéssel hivalkozik arra, hogy a bon garcon beváltotta a szavát.

Ismét eszmecsere következik Musztafa és Fatma között. Hadaró arab nyelven — ezer szó

perc alatt — elviselhetetlen hanggimnasztikával tanácskoznak.

— Comment voulez vous monsieur? Ezután a toalett, illetőleg a toalett nélkülség kérdése következik.

— Így száz, amugy nyolcvan frank.

No ilyen csekély különbség sem pénzben, sem pedig toalettben nem érint bennünket és nagyon természetes — uggyebár természetes? — hogy a drágább árfolyam s a kevesebb ruha mellett döntöttünk.

Most lassu dobütések ütemére szinte lebegve vonul el előttünk a három vízió. A sarokba állnak és megoldják ruháikat.

Az angol származásu bárónő és férje, a kik egyikőjük sem beszélt franciául és így nem tudtak semmit a készülő merényletről, meglepetve nézték a gyanus előkészületeket. A báró pirult, hebegett és nagyon szégyelte magát. A bárónő ellenben csak pirult, se nem hebegett se nem szégyelte magát, sőt ellenkezőleg, nagy kíváncsi szemével majd fölfalta a három keleti szépséget, akik megható egyszerűséggel, természetes szégyenkezés nélkül tárták fel testük minden rejte tartott báját.

Eszembe jut a világot bolondító Adoré Via villany, ez a ványadt testű, kellemetlen nőszemély, aki súlyos ezreket harácsol össze testének feltárt meztelenségével, aztán szeméim előtt lebegnek az isteni Fatma II. Valide és Zeraga, ez a három husba formált antik szobortest és kacagnom kell a száz frankon, a miért fellájják a szépségek szépséget s ráadásul még táncot is járnak, olyan táncot, mely villamos áramként korbácsolja fel a kelet urai-

Deutsche Bankkal kötendő vasutépítési szerződésnek küszöbön állé aláírását, mert a két és fél millió török fontra rugó előleg lehetővé tenné a háború folytatását. A pénzügyi helyzetnek ez a javulása, valamint a komiténak megbízott elszántsága bizonyára hatással lesz a Balkán-szövetségre s talán kényszeríteni fogja követeléseinek mérséklésére. Drinápoly várát most még meg lehetne menteni Törökország számára oly formában, hogy semlegesítenék s egy nem török, de mohamedán kormányzó igazgatná. Sokkal többet diadalmas háború nélkül nem igen lehetne elérni, a győzelem pedig még most is nagyon kevésbé valószínű. A komitékabinet mindenestre erősebb mértékben áll a további tárgyalások talaján, mint elődje. A porta válaszcímleveléke semmiesetre sem várható négy napnál előbb.

A helyzetet komplikálja az is, hogy Románia most ismét erősen siettetni a tárgyalások lefolytatását. A londoni román-bolgár tárgyaláson nem jött ugyan létre egyenes junktim Drinápolyra Bulgária részéről való megszerzése és a Bulgária részéről Romániának nyújtandó engedmények között, de Danev a Jonescuvall folytatott tanácskozások során a tárgyalást csak akkor chajtotta befejezni, ha Drinápoly a bolgárok számára biztos. A helyzet kiélesedett, míg aztán Ausztria-Magyarország és Oroszország közvetítése folytán Bulgária najlandónak nyilatkozott arra, hogy nem határkiigazítást, hanem területi engedményeket ad Romániának. A tegnapielőtti koronatanácson Filipescu külminister miniszter, aki az egész időn át témadta Jonescu tárgyalási programját, kikelt a Londonban elért eredmények ellen s keresztülvitte, hogy a kanstantinápolyi helyzet fellfordulására való tekintettel Románia ujra követelésekkell ép fel, aminek következtében a helyzet kiélesedett.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.

nak emnyedt véré, melynél artisztikusabbat nem produkált Izisz istennő papnőinél senki más, a világon.

Musztafa és a kövér Fatma ütök a nagy pulfadt hasu dobót, valamj egyhangu melodiat is zümmögnek hozzá, aztán fölséges tarrással elébük lép a leggyönyörűbb arab tánc, a fiatal Fatma és elkezdí buja táncát. Valide és Zoraya végignyulnak az alacsony kervefen és csörgős dobót kapva kezükbe, kísérik társnőjük táncát.

Előbb lassu mozgások remegtetik meg Fatma acélos izmait, arca, az a búbajos szép arc csak a szemek ragyogásán keresztül élkülben mozdulatlan, mintha zománcal volna merevítve. A dobolás erősödik, a mozgások szenvedélyesebbekké válnak, az arc is enged merevségéből, a száj szegletei körül edes mosoly nyílik, a tánc ritmikusabb lesz és Fatma gazellateste hajlong előre, hátra, szelíden, mint a lóuszvirág gyenge szára, melyet a szellő rebenése imbolyogtat. Aztán vadul szól Musztafa dobja, a rekedt sirámok nangos üvöltésbe csapnak át, a kövér Fatma rikácsoló hangja végig-sívit a terem füstös páráján, a kervefen heverő léányok meztelen testén látványban török meg a mezegetről sugárzó vörös tűz és a táncoló Fatma buján, ünneledten, leirhatatlan szenvedély paroxizmusától fütve, vad, erotikus táncot lejt a ritmusokra alig bontható hangzavarra.

Messze mennék, ha ennek a táncnak minden nánszát szavakba foglalnám. Nem akarok erotikát adni, mely a művészet megvesztegető formájától ékes, hiszen aligha találnék is szá-

Látogatás

Görgey Arthurnál.

Pár nap múltán, január harmincadikán, születésének kilencvenötödik évfordulóját ünnepli Görgey Arthur. Még így szómóru születésnapja nem volt az agg tábornoknak, mint ez a most bekövetkezendő. Az idő minden mostohaságával és zordságával dacoló testi ereje fogytán van és a lélek is csak — mint mondani szokták — hánj jár benne. Egykori vasfizikumát ugyan már évekkel ezelőtt kikezdte a fájós, kínzó betegség, de soha nem hatalmasodott el annyira felette, mint ezuttal. Családja tagjai, özv. Görgey Istvánné, Sántha Kálmánné és Náray Lenke felváltva éjjel-nappal öröködnék körülötte. Halálos csendben, suttogva végzik az ápolás nehéz teendőit, hangos szó nem fordul ajkukra, mert nem szabad megzavarniok a nagybeteg egyetlen jótékony hatású állapotában: szunyadozásban.

Három nap óta Görgey csekély megszakításokkal folyton félálomban szendereg, senkivel sem beszél, senkihez egy szava sincs. Hallgat, ha jönnek a doktorok, báró Herczel Manó és báró Korányi Sándor tanárok, Lobmayer és Bencze kezelőorvosai. Szótlanul fogadja rokonait is és azokat a csekélyszámu látogatókat, akiket néhánny pillanatra betegágyához bocsátanak.

Egyik nap kivánczozott égyából, félkelt és karosszékekben töltötte a délutánt. Donényzott is, hosszu faszipkájából élvezettel elszitt három-négy cigarettát.

Mostani baja immár hat hete tart. A tábornok legutóbbi betegsége óta jóideig kitünően érezte magát, az egész nyár és ősz zavartalanul tolyt le nála. December közepe táján tört ki ujult, addig nem tapasztalt vehemenciával régi bántalma. Először a léz gyengítette el, most pedig a fájdalom, amelyen minden nap át kell esnie, a mikor az orvosok műszerekkel bírják működésre a beteg testrészt.

Voltak ugyan a lefolyt hat hét alatt elég-szer válségos órái. Nem egyszer tartott környezete a legrosszabbtól, de azért mindig magához tért. Étvágya is megjött és vele az életkedve. Olyankor a napi események iránt is érdeklődött. Például a balkáni hírek felől minden-nap kérdezősködött és nem egyszer kifejezte azon chaját, hogy ha már a mi háborunk elkerülhetlen lesz, bár életben érje még azt. «Látni szeretném, — magyarázta tréfásan, — tanultak-e tőlem a generálisaink? És el tudnák-e banni az oroszszal? Én bizony birokra kelnék vele monarchiánk mai katonai készütségével.» Ma már nem érdekli semmi és senki...

Egy asszony

kinszenvedései.

Aki a feleségétől szabadulni akar. — Borzalmas jelenet. — Állat az emberben — Életfogytiglani kényszermunka.

A legborzalmasabb gyilkosság felett kell ma itélkeznünk — mondá a périsi törvényszék elnöke az esküdtekhez, amikor azok egy elvetemült gonosztevő felett ültek törvényt. A vadított Georg Grassernek hívják, foglalkozására nézve ipari munkés s emellett lelkes agitátor. Múltán pedig az egyenlőség, jogkiterjesztés, humanizmus, jó bánésmód, és más hasonló eszmék érdekében kifejtett propaganda-ját befejezte, egy este — múlt év szeptember 29-én — hazament s halálos betegnek kivő feleségét kidobta az ablakon. A hihetetlen kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosságot Grasser szomszédai szemeláttára hajtotta végre olyképpen, hogy az államügyész is elmeállapotának a megvizsgálását kérte. De az orvosok megállapították a teljes beszámíthatóságot s így a tragikus jelenetekben bővelkedő tárgyalást lefolytatták.

sem festették arcukat. Ők tudják magukról, hogy mit érnek és Algirban fordított világ van. Ott a férfiak hazudnak pirulás nélkül és az asszonyok az igazmondók.

Az öltözködéssel hamar készen vannak, aztán közibénk telepednek és folyékony franciasággal dicsúrnak. Fatma, a kövér Fatma teketét hoz telete után. Musztafa pedig türelmetlenül sürget, hogy menjünk, mert az éjszaka rövid, Algri éjszakája pedig sokat kínál. Igaz, hogy Musztafa arab táncmulatsága furesen ütött ki, de — jól s így szívesen, meg nem is, de indulunk.

Sajnáljuk ottmagyni a három keleti szépséget, a hurik legszebbjeit, de mikor észreveszi Musztafa az ébrenő vonzalmat, nagy ravaszul még nagyobb, még különb gyönyörűséget nyelvez kilátásba és mi, akár már is a paradicsomban képzeljük magunkat, najlunk a csábításra. Fizetünk és megyünk.

Zorayának, a homlokán két finom vonallal tetovált kabilleánynek szemére, mintha fityol borulna. Mintha fájna neki a bucsu és mikor megfogja a kezemet, puha, nagyon puhha meleg kis keze megremeg az enyémbe és szinte marasztal.

Visszajövök, kis Zoraya, táncoló kis vízió, megcsókolom egyszer vérpíros ajkadat és aztán táncolsz, táncolsz nekem, egyedül nekem, egészen addig, míg csak Fatma kezéből ki nem esik a dob és a te testedet emészto tüztől perzselve karjaimba nem roskadsz.

De most menjünk, mert Musztafa keresni akar és Algri éjszakái olyan nagyon sokat kiállynak és idegennek.

Horovitz Gusztáv.

Grasserék házassága az asszonyra nézve nagyon boldogtalan volt. A férfi sokat ivott, s állandóan veszekedett, sőt igen gyakran veszekedett is. Testisértékek miatt pedig többször el volt itélve. Az asszony csendes, szerény, magába zárkózott, beteges természetű volt, akit a háromszori szülés nagyon megviselt s tüdőbetegé tett. Grasser többször panaszkodott a szomszédainak azért, mert a felesége olyan «lassan hal» meg.

— Nem lehet kívánni az asszony halálát — szokta mondani, s ha ilyenkor csitították s emlékeztetése idezték a szegény szerencsétlennek szenvedéseit, csak még jobban dühbe jött. Egyszer aztán végleg megunt a asszony halálát látni. S azon az emlékeztetés estén a házbeliek hangos jajveszékeltést hallottak a harmadik emeletről, ahol Grasserék laktak.

— Az Istenre kérék, ne bántás, hisz már ugyis csak egy pár napom van hátra!

— Dögölj meg — volt a rövid, de érthető válasz; — betegnek nem adok kenyeret.

Az emberek összecsendültek és rémülten látták, amint Grasser beteg feleségét az ablak felé vonzolta. A nő kétségbeesetten védekezett s vonaglott a brutális ember keze között, de eláradt kezei lecsusztak az ablakférről. Egy borzalmas pánat, egy elhaló sikoltás és aztán egy test zuhant le az utcára, ahonnan összetörve szedték fel. A dráma szemtanúi a gyilkost agyon akarták verni, de az bezárkózott a szobájába lelővéssel fenyegetett mindenkit, aki feléje közeledik. Mikor meghalt, hogy a felesége meghalt, boldogan mondta:

— Csakhogy megszabadultam tőle! Legelőbb nem kerül már pénzembe.

A büntetőjogászok a gyilkos tett pszichológiai motívumait keresték, de ezt nem lehetett megállapítani. Csak egy valószínűség van s ez a nyers férfiszébesben leli magyarázatát. A védőtt eleinte azt vallotta, hogy ő csak a felesége holttestét dobta ki az ablakon, mert nem akart egy hullával együtt aludni. Ezt azonban az orvosi vizsgálat, illetve boncolás megcáfolták, azzal védekezett, hogy az asszony maga kérte őt arra, hogy szenvedéseitől szabadítsa meg. Ezt megint a szomszédok hazudták meg, akik tanúi voltak a halálküzdelemnek. Végre egy őszinte pillanatában aztán bevallotta, hogy «ő azért nőült, hogy az asszonyt használja. Mikor aztán nem használhatta, csak természetes hogy félredobta.» Az esküdtszék is ezt a vallomást fogadta el s életfogytiglani kényszermunkára ítélte.

Érdekes, hogy a brutális ember még a tárgyaláson is örültséget szimulált, de amikor látta, hogy senki sem ül fel neki, egyszerre rendes ember lett. Amikor pedig az egyik esküdt gyonyosan megkérdezte, vajjon jobb lesz-e az örökös rabság, mint a beteg asszony, egy pillanatilag megrémült, de aztán nyugodtan azt felelte, hogy «majd kimentenek engem az én barátaim.»

Hirdessen

az „UJ DEBRECENI“-ben,
Debreczen város egyetlen valóban
független ellenzéki lapjában.

!! Olcsó hirdetések !!

„APOLLO“

mozgó színház.

Piac- és Miklós-utca sarok.

Igazgató: Deési Alfréd.

Polytonos bemenet!

Telefon 762

A sátán.

Nagy színjáték 8 felvonásban.

Rendes helyárak! Kedvezményes jegyek
nem érvényesek.

Eldadások kezdete ezután mindég délután
5 órakor!

Színház.

1913. január 28-án, B) bérletben:

FAUN.

Vigjáték.

Heti műsor:

Szerdán délután: Sastiók, verses dráma. Bérletszünet. — Este: Papa, vigjáték. Góth S. és G. Kertész Ella, a Vígsház művészeinek fellépte Bérletszünet.

Csütörtökön: Baccarat, színmű. Góth Sándor és G. Kertész Ella felléptével. Bérletszünet. Pénteken: Lila dominó, operett. Ujdonság. C) bérlet.

Szombaton: Lila dominó, operett. A) bérlet. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal: Éva, operett. Bérletszünet.

Vasárnap este: Lila dominó, operett. Kisbérletben.

SZÍNHÁZI HIREK.

Faun. Ma este kerül színre harmadszor a «Faun» című vigjáték-ujdonság, mely a debreczeni közönség előtt osztatlan tetszéssel találkozott. A kitűnő darab mai előadása iránt is nagy érdeklődés mutatkozik.

Góth-pár vendégjátéka. A Vígsház kiváló művésztagjai, Góth Sándor és G. Kertész Ella holnap, szerdán a «Baccarat» színműben és holnapután, csütörtökön a «Papa» vigjátékban fognak vendégszerepelni. Mindkét előadást bérletszünetben tartja az igazgatóság. A kiváló vendégek fellépte iránt rendkívül nagy az érdeklődés és előreláthatólag zsúfolt házak előtt fog lefolyni a kétségtelenül szenzációs, érdekességű előadás.

Ifjusági előadás. Holnap, szerdán délután három órai kezdettel, rendkívül mérsékelt helyárakkal ifjusági és népelőadást rendez a színház igazgatósága. Ez alkalommal Rostand Edmond világhírű francia költőnek a «Sastiók» című verses drámája kerül színre. A nagyszabású, kiválóan érdekes mű foglalkoztatja az egész drámai személyzetet és mindenképpen érdekes előadásnak ígérkezik. Pénthelyűlés és támlásszék bérlet sorban 70 fillér, állóhely 30 fillér és karzat 20 fillér lesz.

Színészvér. Eisler kitűnő operettje, a Színészvér, mely a debreczeni színpadon is nagy sikert aratott, pénteken este kerül színre. A «Színészvér» szereposztása ugyanaz marad, mint volt a bemutató alkalmával.

HIREK.

A Voinich-díj nyertese.

A Magyar Tudományos Akadémia ülésein jeltelte oda a kétezer koronás Voinich-díjat a mult év legsikerültebb színművének: Herczegh Ferenc «Éva boszorkányának».

Tegnap este hat órakor nyitotta meg Berzevichy Albert az Akadémia összes ülését. Császár Elemér levéltag olvasta fel először az 1912. évi Voinich-jutalomról irt jelentését. A jelentés szerint a bizottság tagjai: Heinrich Gusztáv, Császár Elemér és Ferenczi Zoltán egyhangulag ajánlják a Voinich-díjra Herczegh Ferenc «Éva boszorkányát.» Elmondta a jelentés, hogy a mult évben összesen tizenhat magyar színmű került a budapesti színpadon bemutatásra. Egy-két drámát kivéve, mind jók voltak, de azok a színművek érték el a legnagyobb hatást, amelyek a tudományos bírálatot a legkevésbé bírják el. A szerzők inkább irtak olyan darabot, amely a közönség igényeit kielégítve, színpadi sikerre számíthat és nem azzal tördöttek, hogy művük az esztétikus kívánalmaknak is megfeleljen. Molnár Ferenc Farkasából több olyan kellék hiányzik, amely a drámát irodalmi értékűvé avatja; Gábor és Liptay Sarkantyúja, Benedek Marcel Az erősebb-je, Ferenczy Ferencz a «Szerelém utjaiban nem tudta megoldani merész koncepciójú tárgyát. A dráma kellékeinek legjobban megtelelték gróf Bánffy Miklós «A nagy ur»-ja és Herczegh Ferencz «Éva boszorkánya.» «A nagy ur» kétségtelenül nagy hatást ért el, de az elterjedést alig állja; gróf Bánffy műkedvelő a szó legnemesebb értelmében. Herczegh «Éva boszorkánya» a szerzőnek nem legsikerültebb alkotása, nem örökbecsű dráma, de a többi színműveket felülmúlja. Romantikus mesejégék, szimbolikus tragédia, de egységes, szerves teljes mű, amelynek mélyebb értelme van, bár több benne a művészet, mint az igazság. A bíráló-bizottság javaslatát a teljes ülés vita nélkül elfogadta és így a díjat Herczegh Ferencz «Éva boszorkányának» ítélte oda.

— **Laktanyák építése.** A város régi terve valósul meg a honvéd gyalogsági laktanyának kihelyezésével, amelynek helyéül a Nyulast jelölték ki, mely tényleg legalkalmasabb erre a célra s a katonai kiküldöttek is ezt a helyet pompásnak találták. Minthogy pedig itt még a honvéd lovasság és tüzérség számára is van hely, az építést elhatározták. A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén, Kovács József polgármester Tóásó Pál budapesti építész mellett foglalt állást, mely szerint Tóásó a legalkalmasabb erre. János: Zoltán elfogadja a tanács határozatának azt a részét, hogy a laktanyák a Nyulason legyenek, annál is inkább, mivel így ki lesz zárva a telekspekuláció; azt azonban, hogy a tervezéssel egy idegen városbeli építést bizzanak meg, nem helyesli. Van itt Debreczenben is olyan építész, akinél jobban Tóásó sem lesz képes a tervezetet elkészíteni s nekünk elsősorban is kötelességünk, hogy a helybelieket támogatjuk és pártoljuk. Kovács József polgármester azzal érvelt, hogy a katonai bizottság is Tóásót találta alkalmasnak. Végre is a polgármester akarata értelmében határozott a bizottság reméljük azonban, hogy a közgyűlés nem fogadja el ezt a javaslatot s a szerződést nem fogja Tóásóval megkötöni, hanem talál az építési tervezet elkészítésére debreczeni vállalkozót is.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A pénzügyi bizottság tegnap tartott ülést, amelyen tárgyalták a lópatkogyár ama kérelmét, hogy a gyár telepére létesíteni szándékolt iparvágányhoz a város engedje át a szükséges területet. A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy az idevonatkozó területhasználati szerződést kösse meg. A gőzcukorkagyár telepének megnagyobbítására 570 négyzetméter kéri. Freund Jenő dr. Jánosi Zoltán és ifj. Scharcz Vilmos hozzászólása után a bizottság kimondotta, hogy az ügyet a tanácsnak adja vissza, a terület átengedését azonban nem javasolja.

— **A siketnémáknak.** A mai postával 4 korona 40 fillért küldött lapunkhoz Molnár Felelmazujvárosi ref. tanító azzal a kéréssel, hogy ezt az összeget juttassuk a debreczeni siketnéma nitézethez, amit ezennel meg is tesszünk a legnagyobb készséggel. Ez összeg pár csekély, de nemes szívű adomány, mint Molnár József tanító ur írja, e hó 23-ikán egyik negyedik osztályú tanítványa, Kovács Zoltán 1-2 fillér belépődíj mellett iskolatársainak tanulságos előadást tartott. Előadásával tanuló-társainak nagy örömet szerzett. A kis tanítvány a begyűlt összeget a debreczeni siketnéma intézet javára önhajtotia fordítani. Dicséretreméltó cselekedet. Az intézet nevében mondunk az adományért köszönetet.

— **Öngyilkos nyomdász.** Megirtuk, hogy Rosenfeld Henrik nyomdász anyagi zavarai elől a halálba akart menekülni és ezért tegnap a Margit-fürdőben öngyilkosságot követett el. Forgópisztolyjal 3-szor lőtt magára Rosenfeld. Most a kórházban fekszik, megoperáltak és állapota egyre javul. Gyors javulása főleg annak tulajdonítható, hogy az öngyilkosságot észreévevő Szikszay Gyula, a Margit-fürdő tulajdonosának a fia mindjárt szakszerű első segélyben részesítette és hamar átszállította a kórházba. Szikszay Gyula gyors segítsége most valószínűleg megmentette Rosenfeld nyomdászt a haláltól.

— **«A sátán»,** a mózi legújabb szenzációja kerül most bemutatásra az Apolló-ban, mely szédületes perspektíváját nyújtja a kinematográfia rohamos fejlődésének. Ez a csodás film hét részletben mutatja be az ember történetét a világ teremtésétől napjainkig. Madách «Ember tragédiájá»t idézi emléktünkbe ez a mély filozófiai tartalommal megkoncipiált, csodás kiállítású, rendkívül változatos remekmű mely a rossz szellemnek az Isten és az emberek ellen vívott küzdelmét örökíti meg.

— **Ahol nem temetnek.** Pócsán egy év óta nem ejtett könnyet halottért senki, nem ástak egyetlen egy sírt, nem kapott stólat egyetlen halottért a pap, mert tavaly január 21-től ez év január 21-ig, tehát pontosan egy évig nem halt meg a községben senki. Most is egy kicsi, nyolchónapos babát terített le a halál ebből az egészséges faluban, amely nemrég még csak úgy tömte a temető halottaival. Tavaly egyszerre csak megszűnt a gyász és elmúlt egy esztendő, amelyben annyi munkás-kéz megmaradt a teremtő életnek.

— **A megcsalt férj boszuja.** Mindennapi dráma. Rácz János budapesti gázgyári munkásnak csinos, de kikapós felesége volt. A férj régóta gyanakodott az asszonyra, hogy megcsalja. Reggel elment hazulról és azt mondotta, hogy csak este tér vissza. Kora délután visszalopódzott Gát-utca 21. számú lakására és anélkül, hogy észrevették volna, elrejtőzött az ágy alatt. Kévéssel később beállított az asszony Pincsik József napszámossal. Az ágy alatt lesben levő férj, amikor látta, hogy a feleségét elvegyi Pincsik, előugrotta az ágy alól és egy konyhakéssel megszurta, de a szurás a legényt csak a karját érte. Aztán kirohant a férj és az asszonyt kezdte ütni-verní; a házbeliek szaba-

dították ki a dühöngő férj kezéből. Pincsik sebeit a mentők kötötték be. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Benedek László ügye a törvénszéken.** Ma délelőtt állottak a debreczeni kir. törvénszék büntető tanácsa elé Benedek László magánoktatnamisítás és Hannel Loránt uszoravétéssel valója. Benedek László több váltót hamisított édesanyja és nagyatya nevére, amelyeket aztán Hannel «leszámitolt». A vád az, hogy Hannel a leszámitolt váltók értékének a tizedrészét sem fizette ki Benedeknek, aki aztán a kapott pénzt eldorbézolta. A kir. törvénszék Tóth Aurél körületekintő elnöklése mellett tárgyalta az ügyet. Ma délelőtt a tanukat hallgatták ki, ami után a tárgyalást délutánra halasztották el. Itélathozatal estére várható.

Lapunk zártakor hirdette ki a bíróság az ítélet, és pedig: Benedek Lászlót 8 hónapi börtönre, Hannel Lorántot pedig uszoráskodásért 1 évi börtönre ítélte. Az elítéltek fellebbeztek.

— **A Nemzeti kávéházban** minden este egy elsőrendű Női-zenekar Nemény Jenő karmester vezetése mellett hangversenyezlik.

— **Este a fonóban.** Vajta, fejemegyei községben tonón voltak együtt a fiatalok Horváth Ferencz gazda lakásán. Megjelent ott Bőlöcki Ferencz úrszegény is, Horváth Julis visszautasított kérése Bőlöcki a fonóban levő legények előtt újra megkérte a leányt, mire Horváth gombombán kutasította a lakásból. Bőlöcki erre revolvert rántott és a kézzelben levő Juliskára lőtt, akit halálosan megsebesített. Majd a vendégek után lőtt, akik ijedten kifutottak a lakásból és egy Horváth Rózi nevű leányt sulyosan megsebesített. Majd az öreg Horváthra lőtt, ki vasvillával jött neki és könnyen megsebesítette. Ezután önmagára fogta a fegyvert és fejébe lőtt, de sebesülése nem látszott sulyosnak és a csendőrök, akik nyomban megjelentek az eset színhelyén, a székesfehérvári rabkórházba szállították. Miután állapota sulyosbodott, ma átszállították a Szent György-kórházba.

— **A Magyar Király-kávéházban** ma és a következő napokon Budapest legjobb hölgyzene-kara muzsikál Fehérvény Margit vezetése alatt. Puskás Otília cimbalom szolista közreműködésével. B. pártfogást kér Hausserl Károly karmester, Erős Jakab kávé.

— **A siketnémák perselyei.** A siketnémák helybeli intézetének perselyei most kerülnek felbontásra. Az igazgatóság meghatalmazást adott Nagy Imre intézeti szolgának, hogy az intézetnek a városban egyeseknél és testületeknél elhelyezett perselyeket felbontassa és átvehesse. Ezután is kéri az igazgatóság a t. gyűjtőket, hogy a gyűjtött összeg megszámlálását ellenőrizni és a kéznél levő jegyzékre rávezetni sziveskedjenek. A gyűjtésnél járó fáradságért a szegénysorsu siketnémák hála köszönetét tolmácsoljuk.

Nyomatvány.

Az „UJ DEBRECZEN“ előfizetőit, barátait, olvasó közönségét tisztelettel kérjük, sziveskedjenek nyomtatványnyújtásukat HOROVITZ ZSIGMOND nyomdájában beszerezni. A kiadónak Darabos-utca 7. sz. alatt levő házában kitűnően berendezett nyomdája van, amely mindennemű nyomtatványt a legizlésebb kivitelben, jutányos áron, gyorsan és pontosan elkészít. Telefona: 412.

UJ DEBRECZEN

Január 15-én

uj előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesztésük ismerőseik körében az „Uj Debreczen“-t. Szerezzenek minél több új előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthessük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re tiz előfizetőt gyűjt egész évre, annak állandóan ingyen küldjük lapunkat.

A szerelmes soffőr rosszul sikerült kalandja.

Kissé pikáns ügyet tárgyalt a törvénszék büntetőtanácsa. Egy ifju soffőr bonyodalmas és kellemetlenül végződő kalandjáról van szó. A kellemetlen kaland áldozata Stern Sándor 23 éves soffőr. Ugylátszik nem sok szerencséje van szegénynek a nők körül. Már egy ízben éppen emiatt megakart válni az élettől, amely szerelem nélkül elviselhetetlen. Mácsyonyi Juliska kaszimőb evolt halálosan szerelmes. Anyjira halálosan, hogy komolyan meg is akartak halni egy szép éjszakán mind a ketten. A leány kereszténynek született. A soffőrnek nem volt ilyen szerencséje. Ezért nem egyeztek bele szülői a házasságba. A halálban akartak tehát egymásé lenni. Bezárkóztak egy szép éjszakán a leány szobájába azzal az elhatározással, hogy reggelre megválnak az élettől. A leány arra kérte lovagját, várjon addig, míg elalszik s aztán löjje őt agyon. A lovag vrát s mikor elérkezett az idő, az alvó leányra lőtt, aztán önmagára lőtt kétszer. A golyók azonban okosabbak voltak s csak kisebb sérüléseket szenvedett a leány is, a fiatalember is. Néhány nap mulva gyógyultan hagyták el a kórházat.

Stern Sándor ellen vádat emelt az ügyészség szándékos embenlítés kísérleteért.

Mielőtt ez az ügy a törvénszék elé kerül volna, Stern Sándornak akadt egy másik kellemetlen kalandja. Nagyon megtetszett neki Tamás Ida tamburásnő. Ida pályatársának, Venczeli Imának Müller Gyula pincér kedveskedett Négyen összebészélték, hogy automobilon kirándulnak Békésgyulára, persze Stern Sándor automobilon. Nagyszalontán egy vendéglőben pihenőt tartottak. A pincér imádott hölgyével megtalálta a boldogságot is a kis szálloda egyik szobájában, Stern Sándornak ám ezuttal sem volt szerencséje. Ezért aztán anynjira dühös lett, hogy megpofozta az engedetlen Tamási Idát. Hiába volt a soffőr minden erőlködése. A leány volt erősebb. Erre aztán Tamási Ida feljelentést tett a soffőr ellen a rendőrségen s az ügyészség vádat emelt ellene azon a címen, hogy megtámadott egy védetlen nőt s a törvénszék ítélettanácsa hat hónapi fogházra ítélte Stern Sándort, aki nem nyugodott meg az ítéletben és fellebbezett.

CSARNOK

Tanyai dolgok.

Novella.

(3.)

A hangászt a legények fizetik, s ezért mindenki hozhat magával egy hajadont. Mikor aztán úgy éjfél felé tótágast áll valamennyiben a virtus, a lányok kiabálják legjobban, hogy: üsd! . . . ne hagyd magad Pista, Jóska! . . .

Egyszer a szatmazi nagyvendéglőben az első nótá után kétfelé választottam a fiatalokat. Kiváncsi voltam valamire! . . . Az egyik csoportba a legényeket, a másikba a lányokat. Nagyot nézett persze valamennyi, hogy mi történik most . . . Aztán kiadtam a parancsot az embereimnek, hogy minden egyes személyt meg kell vizsgálni: van-e nála bicska.

— Mit gondoltok hány bicskát találtunk?

— Összeérezek az urak, egy sem próbálta katalálni.

— Hát volt vagy negyven legény, ezeknél összesen ötöt találtunk. A lányoknál egyet sem. Azután újra összeceptam őket egy csoportba és azon a helyen, ahol a lányok álltak, nem kevesebb, mint ötvenkét bicskát szedtek föl az embereim a földől. Lecsúztatták a lányok a bicskákat a földre. Harmincheten voltak, tehát volt olyan is, akinél kettő volt. És ezt sem gyávaságból cselekedték, hanem azért, mert félték, hogy beszűntetem a vasárnap mulatságot. Ugy-e szép dolog? — mosolygott a rendőrkapitány s a szeméi büszkén megvilantak, mintha azt akarta volna mondani: ilyen bátor embereim vannak ám nekem idekint!

Amig így szaporodott a társaságban a beszéd, nagy garral beperdül a szobába egy pusztázó. Katonásan kezébe kapja a kardját, megáll és jelenti:

— Kapitány ur jelentem alásan Halmágyitól elkötöttek egy lovat.

— Honnan!? — pattant fel helyéről a daliás ember, s az arca hirtelen olyan lett, mintha lángba borult volna. Restete, hogy ilyen hamar fiaskót va lott a nagy dicsekvéssel.

— Halmágyitól, a korcsmárostól.

— No, ez szép dolog, ilyent még almodni sem mertem volna. Lovat lopni közvetlen a szomszédságból, nem rossz!

Fanyar mosolylyal kötötte fel a kardját és sietve meghajtotta magát.

— Méltóztassék időzni, tíz percz mulva itt lesznek.

A nyári hajnal kinálgatta már odakint a derengést, a fák hegyében látni lehetett levelek szelid, csendes mozgását. Valameddig időztünk még, azután a „főur“, az itteni plébános, javaslatára átmentünk a parókiára. — Szép tágas, füves udvar van az épület körül. A kocsik nyugalmasan vártak az indulásra. A kocsisok vidáman pipáltak a kossiderekba ereszkedve s a lovak élénken falták a friss, illatos szénát. Minden ébredőben volt.

— Mondtam már többször a Dezsőnek, hogy rendelkezzen ezzel a korcsmárossal — magyarázta a főur — és parancsolja meg neki, hogy éjfél után keresztelje meg a borát alaposan.

— Vagyis hogy vizezze fel.

— Persze . . . Sokkal csendesebben viselné magát ez a sok tejeleesszájú kölyök.

— Hiszen talán úgy is tesz — vélte a segédkántor, aki estétől fogva mindig a hahajával bajoskodott. Hol „stimmelni“ kezdett, hol nekilendítette valamely régi öreges nótának.

— Ugy tesz? . . . Lehet. Ti bizonyosan jobban tudjátok, mint én.

— Szó sincs rólla főtisztelendő uram, tudjuk de nem gyakorlatból.

— Nono.

— Tudnillik a mi borunkba mi öntünk vizet/ nem a korcsmáros

Folgtatjuk.

A szerkesztésért felelős Voith György.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a házasszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillinokra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Venyek ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legujabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan jár, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 250, 2 óra kor. 480, 5 óra kor. 1130. Egy legujabb fazonú párizsi aranyozott láncz 50 fillér, — láncz kor. 125.

Kockázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza.

Utánvét mellett szállit az óra áruház:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 782.5-8

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTER.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rénd tulajdona. Elsőrangú kénos hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapporogtatók, uszodák, kádfürdők és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőleg- szénasavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredményre használnak főleg csúszóbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés infánsos árak. — Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektusi ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

Zongorák, pianinók

elsőrendűek, újak: 700—2000 koronaig; angol mechanikával, kereszt-hurok, hárfapedállal. Aljászottak: 300, 400, 500, 600, 700 koro áig vásárolhatók és cserélhetők.

Ócska zongorákat és pianinókat átserélni újakra. Mindenféle átalakításokat, javításokat, hangolásokat jótállással vállalunk.

Kernács zongorakészítő nagy telephely

BUDA PEST. Fióközlet: Kálvin-tér 6.

Főüzlet:

Szerecsen-u. 33. az „Opera“ közelében

MAGYAR-HORVAT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Ca teiuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen esatlakozásban közlekednek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek. Ugyazint Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal esatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi menetjegyiroda, Budapest (V., Vigadó-tér), és annak összes magyarországi fiókirodáit.

„Huzott drótszállal,

kb. 75% áram megtakarítás

Törhetetlen!

Magyar

Siemens - Schuckert - Művek

Budapest, VI. Teréz-körút 36"

Kapható:

Molnár Testvérek-nél.

DEBRECZEN, Egyház-tér 2.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készíttetnek.
Szedőgép. Telefon 412.

Apró hirdetések.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Adám órás és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanitt orajavítások legolcsóbban eszközölhetnek.

Házasság.

HÁZASSÁG céljából megismerkedne ősnemes családból származó, középkorú, magasabb képzettségű, biztos jövedelemmel bíró uriember idősebb vagyonos hölgygyel. Levél „Egyetértés: boldogság“ cím alatt, kiadoba. Lapban jelzendő!

HÁZASSÁGBAN csalódott, férjétől elhanyagolt urinót kedélyesen elszórakoztatna modern uriember. Levelet „Modern“ jelígre kérék a kiadoba.

Levelezés.

Igaz **BARÁTNÉ** jelígre levél érkezett a kiadoba.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartos gyógyhatású a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMÁS, gyomorhív, rögzött SZÉKREKÉPDES, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsölésiszefköszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készült gyermek- és női szappan, a bőr gyéltérés megelőzésére és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill.öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Főrangú hölgyek leghedvencsebb szépségápolója a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉM

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arccrém és mert hirneves vegyészek állításai szerint ez a **legjobb és teljesen ártalmatlan arccsépítő és finomító.** A Margit-crém a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön becsap a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az úde, telt, bársonysima és rózsásfőhőre lesz. Már nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szagfoltok, májfoltok és mindennemű kiütések. Földes-féle Margit-crém nemcsak szépségápoló arcot, hanem ápolja és megővja az időjárás a nap és szél minden befolyása ellen. Utazatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk. **Kapható az egész világon. Tegelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 K. 20 fill.** Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drög., Mihalyovics Jenő, Mautner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlai Barbóc Zsigmond H-Böszörményben Ersey Gábor gyógyszerészeknél.

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST, VII., Rákóczy-ut 42. szám.

teljesen ujonnan berendezett 85 szobával város központjában. Villanyos világítás, figyemes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Szives pártfogást kér a tulajdonos. Vezető: **Schlothauer Ferenc**

Grand HOTEL ESPLANADE Nagy Budapest, III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

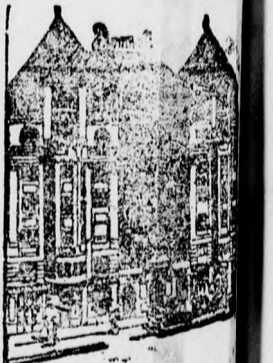
a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen ujonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett **250 szobával.** Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, tárgyaló-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas.

Penziorendszer is. Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Uri és női fodrász a házban.

A vonatokhoz saját autójáratok. Szives pártfogást kér **Pallai Miksa,** igazgató tulajdonos.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-görcsér-harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati gépek műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben csakis

Alapítattott 1856. Telefon 958.

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. czégnél Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szomszédok be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékét kiadására bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

CZUBA-COGNAC
ALAPITTATOTT: 1838-ban.
CZUBA-DUROZIER ÉS TÁRSA
CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK.
FRANCIA COGNACSYÁRA
BUDAFOK.
VEZÉRDOMKÖR: RUDA ÉS BLOCHMANN, BUDAPEST.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és égező tuberkulózis, tüdőcsucsorral, tüdővész, makuláris köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy könyvet képekkel Guttmann dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitűnő diétikus teáinkból. Ezek magasztalják, akik eddig használták. Gyakorított orvosok ezt a teát mint kitűnő diétikumot tüdőbaj-külöls (tüdővész), asztma, krónikus gőge- és gőgehurral ellen rendelték és magasztalják. A tea nem tikos szer, lisber főle növényekből készült a melyeket császari rendeletekre szabadjogomra bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden rizikó nélkül alkalmas adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német nyelvű füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Töltek levelezési lapot imi Puhlmann & Co címre Berlin 961. Müggelstrasse 25.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debrecen, Darabos-utca 7. Typograph szedőgépen szedve.